PATENDIAMET

EUIPO
EUROOPA LIIDU
INTELLEKTUAALOMANDI AMET

KAUPADE JA TEENUSTE VALIMINE KAUBAMÄRKIDE KAITSMISEL

PIISAVA KAITSEULATUSE VALIMINE

Kaubamärgile õiguskaitset taotledes on kaks olulist aspekti, millele tähelepanu pöörata – kaubamärk ise (kas soovid sõna- või kujutismärki või mõlemat või hoopis mõnda uut kaubamärgiliiki) ning kaupade ja teenuste loetelu, millele sa märgi abil kaitset soovid.

Kaubamärgile ei saa õiguskaitset taotleda n-ö üleüldiselt, kõiki valdkondi hõlmavalt; kaubamärk registreeritakse seoses kindlate kaupade ja/või teenustega, mis **määravad** kaubamärgi omanikule antava **õiguskaitse ulatuse**. Sestap on kaupade ja teenuste loetelul taotluses väga oluline osa. Võta aega selle koostamiseks – veendu, et loetelu sisu oleks selline, mis vastaks sinu vajadustele, ning vorm selline, et hiljem ei kuluks aega ametiga kirjavahetuse pidamise peale. **Algselt kulutatud aeg tasub hiljem ära võidetud ajas, sageli ka võidetud rahas ja paremini planeeritud strateegiates! Seetõttu pea silmas järgnevat.**

- Mõtle hoolega läbi, mis on need kaubad ja/või teenused, mille osas sa oma kaubamärgile kaitset soovid.
- Analüüsi, kas andmebaasist leitud kauba või teenuse nimetus kajastab sisult sinu soovitud kaupa või teenust või pead otsima mõne muu kauba või teenuse või sõnastama selle koguni ise.
- Tee endale selgeks, kas sa vajad märgile õiguskaitset teenuse või hoopis kauba osas. Või mõlema osas. Vahetevahel võib siin olla päris keeruline otsustuskoht.
- Mõtle läbi, millised on sinu tulevikuplaanid.

Kaubamärk saab õiguskaitse 10 aastaks ja seda saab 10 aasta kaupa piiramatu tähtajani pikendada. Ehk tasub kaupade ja teenuste loetellu märkida ka neid, mida sa veel ei tooda / ei osuta, kuid plaan ja unistus on?

- Kas tasuks märki kaitsta natuke laiemalt isegi siis, kui sul pole laienemissoovi? Kaalutle, milliste sinu kaupade ja/või teenustega ligilähedaste või nendega seotud kaupade ja/või teenuste osas registreeritud identne või väga sarnane kaubamärk oleks sinu ärile reaalselt kahjulik. Sellest lähtuvalt – kas oleks mõtet registreerida oma kaubamärk ka sinu kaupade ja/või teenustega lähedaste kaupade ja/või teenuste osas ja hoida seega „enda ümber õhk puhas" või ei ole selline rahaline väljaminek mõttekas ning mõistlik oleks kulutada raha üksnes siis, kui tekib reaalne vaidlus või n-ö ohukoht?
- Seejuures pea meeles kuldreeglit kaupade ja/või teenuste märkimisel: **„Nii palju kui vaja, nii vähe kui võimalik."** „Mida rohkem, seda uhkem" ei pea siin paika, sest mida rohkem on erinevaid kaupu ja/või teenuseid taotlusse märgitud, seda suuremaks kujuneb oht, et leidub varasema kaubamärgi või ärinime omanik, kel on varasem õigus kõnealusele tähisele teatud kaupade ja/või teenuste suhtes. Samuti on loetelu koostades kasulik silmas pidada asjaolu, et kui kaubamärki ei ole viie aasta jooksul loetelus nimetatud kauba või teenuse osas kasutatud, on asjast huvitatud isikul õigus taotleda kaubamärgiomaniku ainuõiguse lõppenuks tunnistamist selle kauba või teenuse osas.
- Samuti on oluline teada, et kaupade ja teenuste **loetelu võib igal ajal piirata**, kuid **esialgset kaitseulatust ei saa kunagi sama taotluse juures laiendada**. Kui oled taotluse kiiruga koostanud ning soovid kasvõi järgmisel päeval loetelu täiendada, siis ei ole see võimalik. Sel juhul tuleb sul teha ametile uus taotlus ja maksta uus riigilõiv.
- Tea, et **enda toodetud kaupade müük ja turundus saab kaitse koos kaubale kaitse taotlemisega.**
- Tea, et **riigilõiv sõltub taotlusse märgitud kauba-/teenusklasside arvust**, mitte aga ühte klassi märgitud kaupade või teenuste arvust.

KAUPADE JA TEENUSTE KLASSIFITSEERIMINE

Loetelu koostamise lihtsustamiseks on kaubad ja teenused jagatud klassidesse rahvusvahelise süsteemi järgi, mida kutsutakse Nizza klassifikatsiooniks (Nice Classification). See koosneb 45 klassist, millest klassid **1–34** sisaldavad **kaupade** ning klassid **35–45 teenuste** nimetusi (https://www.epa.ee/kaubamargid/kaubad-ja-teenused/loend-klasside-kaupa).

Kaubad on klassidesse jagatud peamiselt otstarbe, funktsiooni või materjali, teenused tegevusala või eesmärgi järgi. Igal klassil on **klassipäis**, mis koondab sellesse klassi kuuluvate kaupade või teenuste **põhiliigid** ning mis on sulle abiks oma kaupade ja/või teenuste valdkonna ja klassi leidmisel (https://www.epa.ee/kaubamargid/kaubad-ja-teenused/kaupade-teenuste-leidmine-klassifikaatorist#klassipised).

Lisaks klasside päistele ja kaupade ning teenuste alfabeetilisele loendile sisaldab Nizza klassifikatsioon ka iga klassi kohta käivaid selgitavaid märkusi (https://www.epa.ee/kaubamargid/kaubad-ja-teenused/pohjalikum-informatsioon-klassifitseerimisest#selgitavad-mrkused-).

TM class

Taotluse elektroonilisel esitamisel soovitame valida kaupade ja teenuste nimetusi, mille on eelnevalt heaks kiitnud kõik Euroopa Liidu ametid. Need nimetused on pärit ühtlustatud andmebaasist **TMclass** (s.o Nizza klassifikatsioonis olevad kaupade ja teenuste nimetused + palju muud) ja need on üldjuhul klassifitseerimise jaoks automaatselt vastuvõetavad.

TMclass rühmitab kaubad ja teenused turu seisukohast ühiste omaduste järgi, alustades üldistest omadustest ja lõpetades konkreetsematega. Nii on sul vajalikku lihtsam otsida ja sa saad iga klassi sisu kohta parema ülevaate, mis lihtsustab ka sobivate nimetuste valimist.
Lisaks aitab TMclass kaubamärgitaotluste esitamisel kaupu ja teenuseid otsida, tõlkida ja klassifitseerida (https://euipo.europa.eu/knowledge/course/view.php?id=3368).

KIIRENDATUD MENETLUS

Kiirendatud menetluse taotlemisel kehtib nõue, et kaubad tuleb välja valida ühtlustatud andmebaasist TMclass, enda sõnastatud nimetusi valida ei saa. Samuti on lubatud kaupade ja teenuste arv piiratud, maksimaalselt on taotluses võimalik loetleda 60 kauba ja/või teenuse nimetust.

LOETELU SELGUS JA TÄPSUS

Loetelu kaupadest ja teenustest, mille osas kaubamärgile kaitset taotletakse, peab olema:

a) sõnastatud piisavalt selgelt ja täpselt, et pädevad asutused ja ettevõtjad saaksid määrata kindlaks taotletava õiguskaitse ulatuse,
b) klassifitseeritud vastavalt Nizza klassifikatsiooni klassidele.

Sestap on väga soovitatav kasutada kaupade ja teenuste valikuks ülalnimetatud TMclassi. Samuti kiirendab see registreerimismenetlust. Siiski, ühtlustatud andmebaasist kaupu ja teenuseid valides soovitame võimalusel **vältida grupipealkirjas toodud termineid.**

Grupipealkirja terminite peamine eesmärk on informeerida üldiselt, millised kaubad või teenused klassi kuuluvad ning need ei pruugi olla piisavalt täpsed, olemaks aktsepteeritud kaupade ja teenuste loeteludes.

Samuti sisaldab TMclass kaupade ja teenuste sisulisi kordusi – muudetud on vaid sõnade järjekorda või on kasutatud ühe kauba või teenuse tähistamiseks sünonüüme, et taotlejad leiaks kindlasti üles teda huvitava kauba või teenuse nimetuse. Seetõttu soovitame kaupade ja teenuste loetelu mõttega üle vaadata ning jätta loetellu kõik kaubad ja teenused ühekordselt.

Illustratsioon: www.freepik.com

Juhul kui sul tuleb oma kaubad ja/või teenused taotlusse kirja panna vabas vormis, st sa ei leia andmebaasidest vajalikku, siis pea silmas ülaltoodut. Täpsemaid abistavaid materjale leiad meie kodulehelt www.epa.ee (https://www.epa.ee/kaubamargid/kaubad-ja-teenused/kaupade-teenuste-loetelu). Samuti saad nõu, kirjutades aadressile kaubamark@epa.ee või helistades telefonidele 627 7939 ja 627 7915.